

**Posudek vedoucího diplomové práce Mgr. Terezy Krauzové
na téma *Vztah státu a církví v USA***

Posuzovaná diplomová práce se zabývá tématem, které nebylo až dosud v zadaném rozmezí obsahu dosud na Právnické fakultě UK zpracováno. Autorka se na stranách svého textu (který svou délkou odpovídá 71 normostranám) zabývá soudobým vztahem státu a církví v USA a navazuje na již dříve zpracované práce týkající se prvního dodatku Ústavy USA a jeho pozdější aplikace.

Zaměření diplomových prací, na které diplomantka navazuje, však bylo širší, zejména se týkalo i dalších svobod chráněných uvedeným dodatkem k Ústavě, tedy nejen svobody náboženství. A tak můžeme konstatovat, že předkládaná diplomová práce je první svého druhu. Mezi málo slabých stránek předkládané diplomové práce patří, že diplomantka předchozí práce necituje a ani z nich výrazně nevychází.

Literatura vztahující se k zadanému tématu diplomové práce, z níž autorka čerpala, je zastoupena jen několika málo česky psanými knihami a články. Většina pramenné literatury je anglicko-jazyčná.

Je jistě chvályhodné a samozřejmé, že autorka vychází ze základního díla prof. Jana Kuklíka a doc. Radima Seltenreicha *Dějiny angloamerického práva*, které obsahuje pojednání o amerických právních dějinách jako celku a překlad důležitých právních dokumentů. Problematice spojené s náboženskou svobodou se ovšem věnuje jen v hlavních rysech. Na autorce bylo, aby použila další právněhistorickou literaturu z oblasti konfesního práva jak českou, tak konfesněprávní pojednání z oblasti platného konfesního práva USA psaná americkými autory. Čehož se zhostila úspěšně.

Kromě literatury bylo třeba analyzovat četná soudní rozhodnutí amerických soudů a právní předpisy týkající se náboženské svobody. Autorka se musela zejména vypořádat s často protichůdnými rozhodnutími Nejvyššího soudu USA.

Autorka svou práci logicky rozdělila na *Úvod* (s. 9–12), vymezující téma práce. Uvádí, že se rozhodla zvolit pro popis vztahu mezi státem a církví v USA (vztahu mezi státem a náboženskými společenstvími) zkoumání klauzulí o náboženské svobodě prvního dodatku Ústavy USA, jejich vzniku a interpretace. Tento postup je pochopitelný a lze s ním souhlasit.

Ve druhé kapitole nazvané *Cesta k prvnímu dodatku* (s. 12–20) autorka výstižně pojednává o dějinách náboženské svobody od vzniku amerických osad v 17. století až do vzniku Ústavy USA. Svůj výklad končí debatami o znění článku VI. Ústavy.

Třetí kapitola nazvaná *První dodatek Ústavy Spojených států* (s. 21–53) tvoří jádro práce. Autorka zde nejprve systematicky rozebírá výklad klauzule prvního dodatku o zákazu zavádění náboženství (Establishment clause), dále se věnuje klauzuli o svobodném výkonu náboženství (Free exercise clause) a svůj výklad zakončuje pojednáním o svobodě náboženství v armádě. Opírá se vždy o příslušná rozhodnutí Nejvyššího soudu, při použití odborné literatury.

Ve čtvrté kapitole s názvem *Právní postavení náboženských společenství a právnických osob od nich odvozených – výjimky z obecně závazných právních předpisů* (s. 54–62) se autorka věnuje aktuálnímu vývoji z posledních let. Rozebírá logickým způsobem rozhodnutí Nejvyššího soudu USA ve věci *Hosanna-Tabor Evangelical Lutheran Church and School v.*

Equal Employment Opportunity Commission z roku 2012 a *Burwell v. Hobby Lobby Stores, Inc.* z roku 2014.

V Závěru pak autorka shrnuje výsledky, k nimž došla (s. 63–65).

Autorka vylíčila ve své diplomové práci logickým způsobem složitou problematiku vztahu náboženských společenství a státu v USA a splnila tak cíle práce. Hloubka provedené analýzy je dostatečná, stejně jako práce s prameny a literaturou. Za jistý nedostatek považuji, že do práce pronikl na některých místech způsob vyjádření, odvíjející se od stavby věty v angličtině, avšak neodpovídá slohovým pravidlům českého jazyka, což poněkud snižuje čtivost a hodnotu práce. Proto podobně jako u jiných studentů nezbyvá diplomantce než doporučit, aby v budoucnosti se nezapomínala věnovat stejnou měrou vytříbování znalostí jak anglického, tak českého jazyka.

S ohledem na velmi úspěšné myšlenkové zpracování tématu hodnotím práci v jejím celku jako vysoce úspěšnou, a navrhuji hodnocení výborně.

Pro obhajobu navrhuji otázky:

1. Rozeberte obsah dopisu Thomase Jeffersona z 1. ledna 1802 zaslaného baptistům do Danbury (Connecticut).
2. Pojednejte o vztahu klauzulí o náboženské svobodě prvního dodatku Ústavy USA (na základě rozsudku Nejvyššího soudu USA *Abington School District v. Schempp* z roku 1963).

V Praze 21. 3. 2017

Doc. JUDr. Záboj Horák, Ph.D.
vedoucí diplomové práce